

František Kavecký

Za normálnych okolností by už vrcholila jar a my by sme sa už pomaly pripravovali na letnú dovolenku. Normálnych vecí však okolo nás v súčasnosti veľa nie je. Zmierňujúce sa opatrenia ľuďom síce dávajú istú nádej, ale čo sa v skutočnosti od februára udialo, ešte nikto netuší.

Odhady vplyvu sa rôznia do tej miery, že podobnú spoľahlivosť a presnosť by asi mali iba predpovede renomovanej kartárky či špecialistov na veštenie z krištáľovej gule.

Čo sa ukázalo v našom odvetví? Tradičný postup manažérov priniesol škrtu v marketingu, a to, samozrejme, redukovalo objem investícií do tlače.

Ešteže nám štát rýchlo pomôže. Pre mnohých podnikateľov pri pohľade na administratívnu záťaž a neistotu niečoho hmatateľného je to skôr ďalšia úsmevná príhoda. Ten smiech je však smiechom cez slzy. Dôležité ale je, že som omladol. Mám pocit, akoby sa stratilo viac ako 30 rokov. Pozrel som sa na televízny program. Opäť tam na mňa vyskakovali všetky tie poklady slovenskej kinematografie oslavujúce hrdinov Slovenského národného povstania, zmes vojnových filmov oslavujúcich Červenú armádu či ukážky z vylozenia v Normandii. Len ma akosi mátie, že politici rozprávajú, ako ZSSR vlastne nemal významný vplyv na vývoj 2. svetovej vojny a namiesto agentov CIA sa v médiách straší ruskými agentmi. Slovník a logika absolventov VUML sú však stále rovnaké.

Kupujete veľkoformát?

Život vás naučí...

Dýchajme čistý vzduch

Monitor pre každého

CTP zariadenia • Workflow • Color Management • Tlačové platne a chémia
DS tlačová chémia • Inkjetové tlačiarne • Sericol produkty

www.fujifilm.sk

Direct Marketing, a.s.
Lamačská 22
841 03 Bratislava

Platené faktúrou
810 02 Bratislava 12
D+4

Spät:
Focus Pro, s.r.o.
Svetlá 1
811 02 Bratislava

**Vážený čitateľ,
prajeme Vám príjemné čítanie**

Inline chod zabezpečený najvyšším stupňom automatizácie

Technický tím spoločnosti Konica Minolta zrealizoval 14. mája 2020 v živom vysielaní zo svojho brnianskeho showroomu online premiéru nového produkčného hárkového tlačového stroja AccurioPress C1400. Zariadenie tak doplnilo bohatú výbavu tlačových a dokončovacích zariadení predvážacieho miesta a je pripravené pre návštevníkov.

Záujemcovia o premiéru využili možnosť rýchlej registrácie a online sa pripojilo viac než 100 účastníkov. Moderovania sa zhostil Martin Novotný z Grafie CZ a úvodom predstavil súčasné trendy trhu, kde Konica Minolta patrí medzi lídrov vo svojom odbore, nielen čo sa týka tlače a zušľachťovania, ale i inovácií optických systémov, zlepšovania technológií tlačových hláv, digitalizácie či IT problematiky. Všetky dôležité technické informácie už boli na pleciah Milana Duška, produkčného manažéra Konica Minolta Business Solutions Czech, ktorý neskrýval entuziazmus z nového zariadenia.

Tromfne konkurentov?

Sloganom prezentácie by mohlo byť: „Široká škála inline dokončovania, redukcia výrobných nákladov a najvyšší stupeň automatizácie.“ Čo všetko sa za tým ale skrýva? Začnime rýchlosťou, ktorá je pri formáte A4 140 str./min a pri SRA3+ 76 str./min. Na otázku, akú najvyššiu gramáž hárku zariadenie

zvládne, Duška odpovedal: „Najvyššia je 450 g, pričom to neovplyvňuje rýchlosť zariadenia a na svoje si prídu aj zákazníci, ktorí potrebujú potlačiť obalové škatuľky. Dĺžka hárku pri bežnom nastavení stroja je 900 mm, ale zvládne i 1 300 mm. V tomto

smere vidím vynikajúce využitie na tlač skladačích bannerov, ktoré je možné potlačiť obojstranne pri jednom prechode strojom.“ Podávanie hárkov zo zásobníka je podtlakové a s jednotkou IQ 501 je zabezpečené vyrovnanie podávaného hárku. Zásobník s tromi kazetami pojme 4 630 hárkov s možnosťou pripojenia ďalších dvoch. Veľkokapacitné tonery vydržia na tlač 200 000 ks a ich

výmena nevyžaduje prerušenia chodu. Fixačná jednotka, ktorej súčasťou je lesklý mód, má na starosť povrchovú úpravu papiera, a to nastavením požadovanej teploty, ktorou sa dosiahne buď matný, alebo lesklý výstup. Samozrejmosťou je i presnosť pri duplexnej tlači a tlačiarne si poradí aj s potlačou obálok a materiálov s rôznou štruktúrou, napríklad imitáciou kože.

Inline chod

Zariadenie je nastavené tak, aby zvládlo inline výrobu od vloženia hárku do podávača cez jeho potlač,

lakovanie, bigovanie, stohovanie až po konečný produkt bez dodatočného zásahu operátora. Zaujímavosťou je, že spoločnosť už jeden tento stroj predala, a to zákazníkovi, ktorý sa rozhodol nahraďiť ofsetový stroj.

ik

inzercia

O krok vpred

Nový segment light produkcie pre nízkonákladovú tlač

RICOH Pro™ C5300s

MALÉ VEĽKÉ VECI

Kompaktné produkčné riešenie v plnej konfigurácii za cenu pod 40-tisíc €

Podtlakové podávanie a robustný finishing
Presná a stabilná mechanická registrácia
Tlač bez okrajov – unikátna na trhu
360 g/m² v obojstrannom režime
Rôzne textúry, plasty, ofsetový papier, poštové obálky

RICOH
imagine. change.

HENKAKU LIVE
ON-LINE SHOW
Utorok 23.6.2020 10:00

Registrácia

Automatizácia pracovných postupov vo svete vyrezávania

Spoločnosť BOBST dosahuje míľnik v predaji zariadenia VISIONCUT, a to predajom 300-stého kusu. Jubilejný flatbedový rezací stroj sa stal súčasťou tlačového parku spoločnosti ADAMS, špecialistu na výrobu obalov z vlnitej lepenky so sídlom v Poľsku.

Od svojho uvedenia na trh sa zariadenie VISIONCUT osvedčilo u výrobcov na celom svete, ktorí hľadajú prvotriedne možnosti vysekávania a súčasne poskytujú skutočnú nákladovú efektívnosť, flexibilitu a efektívnosť. Systém rezacieho zariadenia zvládne všetky druhy materiálov a časovo je vhodný na dlhé aj krátke prevádzky. Vo svojej podstate

kombinuje robustnosť zariadenia, nízke náklady na prevádzku, jednoduchú manipuláciu a optimálny výkon, aby vyhovoval potrebám súčasných tlačiarov.

Už sa udomácnil

Spoločnosť ADAMS je rodinnou spoločnosťou a pre svojich zákazníkov dodáva širokú škálu vlnitých obalov do mnohých sektorov vrátane potravín a nápojov, priemyselných chemikálií, dodáva reklamné materiály na predajné miesta spoločností či zabezpečuje ponuku vývesných štítov a najnovšie sa zameriava aj na trh elektronického obchodu. Adam Skrzyniarz, zakladateľ a predseda predstavenstva spoločnosti ADAMS, uviedol: „Pracujeme vo veľmi konkurenčnom prostredí a dôrazne sa prispôbujeme potrebám trhu, aby sme mohli rýchlo reagovať na akýkoľvek nový vývoj a očakávanie našich zákazníkov. Stroj ponúka

krátky čas prechodu, ktorý nám pomáha maximalizovať výkon a produktivitu, spolu s pokročilým systémom registrácie značiek, ktorý poskytuje vysokú presnosť, ktorú požadujeme.

Zariadenie VISIONCUT

Výrobca navrhol rezacie zariadenie tak, aby bolo kompaktné a ideálne pre tlačiarne, ktoré hľadajú stroj s primeranými rozmermi, čo sa dá ľahko integrovať do už existujúcich výrobných liniek. Výhodou teda je, že podporuje celý rad periférnych zariadení, čím zvyšuje výrobnú produkciu a flexibilitu. Automatizácia procesu je tu plne rozvinutá a ručné odstraňovanie výrezkov je už dávno minulosťou, všetko prebieha v zariadení – obsluha stroja preberá už konečný produkt.

ik

Transformácia systémov a vzájomnej spolupráce

Kvalitné rezacie zariadenia sú v tomto období veľmi žiadané. Svedčí o tom aj spolupráca spoločnosti Hardwire, aktuálne výrobcu ochranných štítov pre ľudí v prvej línii, s rezacou technológiou spoločnosti Gerber.

Spoločnosť Gerber sa na československom trhu prezentovala minulý rok na veľtrhu Reklama Polygraf, kde pod záštitou spoločnosti Spandex predstavila stolový ploter Gerber MTC Cutter – multifunkčný a modulárny obrábací dokončovací stroj, ktorý ponúka i pracovný pás na prácu s laserom, ktorý sa dá ľahko nasadiť a vzápätí aj jednoducho odpojiť. Technológia Gerber má vo svete veľmi dobré renomé, disponuje kvalitným tímom odborníkov, ktorý efektívne navrhuje riešenia podľa konkrétnych požiadaviek zákazníkov.

Rýchla odozva

Spoločnosť Hardwire je predovšetkým výrobcom pancierových systémov pre armádu, orgány činné v trestnom konaní, ale i obce, spotrebiteľov s rôznorodým zameraním a pre školské systémy. Spolupráca s Gerber Technology priniesla dva rezacie stroje na viacvrstvé vyrezávanie ochranných štítov, ktoré vhodne navrhnutým softvérom zapadli do už existujúcich rezacích systémov spoločnosti, čo im v súčasnosti umožní produkovať niekoľko desiatok tisíc ochranných tvárových štítov denne.

Podľa slov Mohita Uberoia, generálneho riaditeľa Gerber Technology, dokázala spoločnosť reagovať veľmi rýchlo na požiadavky Hardwire a do 24

hodín boli schopní spustiť výrobu. Partnerstvo Gerber so spoločnosťou Hardwire bude pokračovať i naďalej a Gerber vytvoril osobitnú pracovnú skupinu vo svojom tíme, ktorá pomáha aj iným

spoločnostiam zvýšiť ich výrobu alebo prechod na výrobu nielen ochranných štítov, ale i masiek, technických oblekov a iného.

rm

Na čo myslieť pri kúpe vhodnej veľkoformátovej tlačiarne

Stojíte pred rozhodnutím kúpy veľkoformátovej tlačiarne? Bez zaujímavosti nie sú ani údaje na internetových blogoch, kde sa tentoraz tejto problematike venoval Yucel Salih, špecialista na veľkoformátové tlačiarne pre produkčnú tlač spoločnosti Ricoh UK. Zistíte, ktoré otázky potrebujete zodpovedať, aby ste sa správne rozhodli.

Veľkoformátová tlač sa vyvíja a ponúka množstvo príležitostí pre tlačiarenské spoločnosti, od výroby veľkých nástenných billboardov cez vinylové fólie pre vozidlá až po tradičné obchodné stojany a vonkajšie reklamy. Ak ste sa rozhodli kúpiť veľkoformátovú tlačiareň, uistite sa, že kupujete tlačiareň, ktorá bude vhodná pre váš biznis a vašich zákazníkov.

Ujasnite si veľkosť

Na aké zákazky, čo sa týka veľkosti, sa zameriate a aký pracovný priestor máte k dispozícii pre veľkoformátovú tlačiareň? Tieto dva faktory sú prepojené a závisia od typu tlače, ktorú budete robiť. Dôležitou otázkou je, či plánujete tlač veľkých billboardov a tapiet alebo iba malých reklamných pútačov a stojanov. Hlavné sa neobmedzujte iba na to, čo už máte rozbehnuté. Premýšľajte o tom, kde sa v budúcnosti vidíte, a ako bude vaše podnikanie rásť. Toto ovplyvní aj samotné rozhodnutie. Na druhú časť otázky je odpoveď jednoduchá – čím širšiu tlačiareň zvažujete, tým viac miesta budete potrebovať.

Aký typ tlačiarne

Ďalším faktorom na zváženie je typ tlačiarne, či to bude roll-to-roll, hybrid alebo flatbed. Latexové a solventné tlačiarne typu roll-to-roll sa dodávajú v rôznych šírkach, pričom najbežnejšou je 1,6 m. Väčšina týchto tlačiarň sa naplnia zozadu, takže nemôžu byť tesne pri stene, aby sa ušetril priestor, preto zaberú viac miesta. UV tlačiarne sú v ponuke ako hybrid alebo flatbed a na tlač pevných dosiek budete potrebovať taktiež veľa miesta. Za zváženie stojí i veľkosť médií a možnosti ich uskladnenia pred a po tlači. Pri solventných tlačiarňach, ktoré používajú na tlač atramenty uvoľňujúce prchavé látky, je potrebné výtlačky skladovať v dobre vetrateľných priestoroch a potrebné je mať aj priestor pre sušiacie stojany. Latexové a UV vytvrdené výtlačky sú okamžite suché, preto je možné ich ihneď spracovať narezaním alebo laminovaním.

Dokončovacie zariadenia

Veľké dokončovacie stoly sú pre solventné a latexové tlačiarne nevyhnutnosťou. Do úvahy sa musí tiež vziať veľkosť skladovacieho priestoru pre pevné dosky, ich prepravu k tlačiarňam a k dokončovaciemu zariadeniu.

Bezpečné vetranie

Ako už bolo spomenuté, niektoré plne solventné tlačiarne vyžadujú inštaláciu vetracích jednotiek na odstránenie prchavých organických zlúčenín (VOC) vznikajúcich v dôsledku procesu tlače. Veľkosť priestoru na bezpečnú manipuláciu s výtlačkami bude v konečnom dôsledku závisieť od veľkosti tlačiarne. Vo všeobecnosti latexové a UV tlačiarne nevyžadujú špeciálne vetranie.

Aké médiá je možné potlačiť?

V súčasnosti sú k dispozícii nespočetné druhy médií a vyznať sa v nich môže byť pre niekoho ťažkým orieškom. Obzvlášť pri solventnej a latexovej tlači zohráva typ média, jeho profil a povrchová úprava veľmi dôležitú úlohu, lebo pri správnom výbere dokáže tlačiarň vyťažiť z tlačiarne to najlepšie, čo dá. Zároveň výber správneho média a jeho profilu môže výrazne znížiť celkové náklady na tlač. Pri UV tlači je povrch a farba média menej dôležitá, najmä ak sa používa biely atrament. UV tlačiarne môžu tlačiť na takmer akýkoľvek plochý povrch, ak má povrch dobrú priľnavosť atramentu. Hrúbka média závisí od tlačiarne, ale hrúbka 110 mm už v súčasnosti nie je neobvyklá. Vedieť, čo najlepšie funguje na každej tlačiarňi, je rozhodujúce na získanie výtlačkov dobrej kvality za najnižšiu cenu. Pri nákupe veľkoformátovej tlačiarne je dôležité skontrolovať,

čo je štandardne k dispozícii a zvážiť, koľko času bude potrebné na odovzdanie zákazky, ak by sa s profilovaním robilo manuálne.

Interiér vs exteriér

Solventné, latexové a UV tlačiarne produkujú výtlačky, ktoré v exteriéri vydržia 2 i viac rokov bez toho, aby viditeľne vykazovali známky poškodenia.

tlačiarne a konfigurácie uvoľňovania atramentu a typu tlačovej hlavy. Všeobecne možno povedať, že čím viac farieb má tlačiareň k dispozícii, tým je vyššia spotreba atramentu, ale zároveň sa vytvorí širšia škála farebných možností, čo je obzvlášť dôležité pri umeleckej tlači.

Spotreba energie

Pri hodnotení nákladov by sa mala zohľadniť aj spotreba energie. Všeobecne majú solventné tlačiarne najmenšiu spotrebu energie. Latexové tlačiarne potrebujú ďalšiu elektrinu na spustenie ohrievačov, ktoré sa používajú v procese sušenia. UV tlačiarne potrebujú na vytvrdzovanie atramentu vákuum a výkonné UV ortuťové žiarovky. Dostupné sú aj UV LED lampy, ktoré môžu výrazne znížiť spotrebu energie. Ak ste si pozorne prečítali naše noviny, určite nám budete vedieť odpovedať na otázku: Akým kvalitným rozlíšením disponuje nový monitor ColorEdge CS2740 od spoločnosti EIZO? Kto nám ako prvý správne odpovie na e-mail: sutaz@focuspro.sk, získa zaujímavú cenu. Keďže výroba týchto lúčových žiaroviek je drahá, tak zvyšujú počiatkové nákupné ceny tlačiarne, ale z dlhodobého hľadiska ušetria peniaze, pretože nepotrebujú pravidelnú výmenu ako UV ortuťové žiarovky.

Údržba

Všetky tlačiarne potrebujú každodennú údržbu, ktorá ich udrží v optimálnom stave. Niektoré tlačiarne majú samočistiace mechanizmy na riadenie každodenného čistenia a dobrým odporúčaním je, aby prevádzkovatelia tlačiarň rutinne vykonávali každodenné krátke čistenie, a to hneď ráno a následne večer pred vypnutím. Aj keď náklady na to môžu byť nízke, nemali by sa zanedbávali z hľadiska celkových nákladov. Dobrou praxou je aj ponechanie zapnutej tlačiarne v noci, pretože sa spotrebúva veľmi málo energie, zaisťuje sa cirkulácia atramentu, a tým sa minimalizuje riziko upchatia tlačových hláv.

Servisná zmluva

Ak je tlačiareň dôležitou súčasťou podnikania, odporúča sa mať servisnú zmluvu, vďaka ktorej servis uvedie zariadenie čo najskôr do prevádzky. Servisná zmluva zabezpečí zníženie prestojov a rýchly návrat k rozpracovanej tlači, aj keď to so sebou prináša náklady, ktoré sa musia zohľadniť. Zmluva musí mať jasne zadané požiadavky o poskytovaní služieb, najmä čo sa týka rýchlosti poskytnutia služieb, náhradných dielov a konkrétnej práce.

Spotreba atramentu
Spotreba atramentu sa líši v závislosti od typu

ik

Život vás naučí dôležitým rozhodnutiam i v čase krízy

Spoločnosť SEDEM, reklamná agentúra s. r. o. začínala v skromných podmienkach ešte koncom minulého storočia. Postupne sa vypracovala na stabilnú a prosperujúcu firmu, ktorá sídli v Košiciach vo vlastnej budove s ocenením Stavba roka 2014.

O tom, že kríza prináša aj odvážne výzvy, sme sa porozprávali s jej majiteľom Ľubomírom Nagyom, ktorý v týchto dňoch investoval do novej tlačiarne od spoločnosti swissQprint.

Úvodom nám prezradte pár informácií o Vašej spoločnosti. Keď sa dnes pozriete späť, aké boli začiatky?

Začínal som ako „onemanshow“ firma v kancelárii s rozlohou 15 m². Bolo to ešte v minulom miléni. Po krátkom čase začala spolu so mnou pracovať aj manželka. To obdobie bolo celkom iné, radi naň spomíname. Neexistovali mobility, nemali sme ani auto. Prvý rebrik na výlep billboardov sme kúpili len taký veľký, aby sa zmestil do električky... Prišiel prvý lízing, prvý zamestnanec, potom druhý

a odišla sloboda. Kolotoč sa rozbehol a krútil sa čoraz rýchlejšie. Každoročne sme rástli, niekoľkokrát sa sťahovali, prijímali nových ľudí, rozširovali naše technológie. V roku 2013 sme si postavili vlastnú budovu s objemom približne 4 000 m³, mimochodom, získala cenu Stavba roka 2014. V tom čase sme si vraveli, že to bude stačiť. Dnes už zúfalo bojujeme s nedostatkom miesta a existujú plány na rozšírenie o rovnaký objem.

V oblasti výroby reklamy je na Slovensku silná konkurencia. Čo považujete za svoju silnú stránku a čo by ste ešte chceli vylepšiť, najmä teraz, keď koronakríza oslabil trh v oblasti reklamy?
Áno, konkurencia je silná. Avšak tento trh je deformovaný. V súčasnosti je veľmi ľahké dostať sa k informáciám, technológie sú v rôznych kvalitatívnych škálach, a tak nečudo, že konkurencia rastie ako

huba po daždi. Mnohé z firiem však profitujú skôr z kontaktov, a aj keď majú v názve reklamná agentúra, tak skôr kopú tunely. Stačí sa pozrieť na firmy, ktoré každým rokom zmenia IČO. Tie našej brandži rozhodne kazia meno a dnes sa už za názov reklamná agentúra skôr človek hanbí. U nás sa tržby počas volieb nemenia, nemáme žiadne politické zákazky. Pracujeme pochtivo, s rovnakým nasadením. Každý klient nás zaujíma a skôr nám záleží na tom, aby bol spokojný, než na tom, koľko sa na tej zákazke zarobí. Preto sú s nami mnohí klienti aj dve dekady. Počas akejkoľvek krízy platí pravidlo, že treba pracovať efektívnejšie a viac. Dnes sa bude cenit každá príležitosť viac, a teda aj naša aktivita bude musieť byť silnejšia.

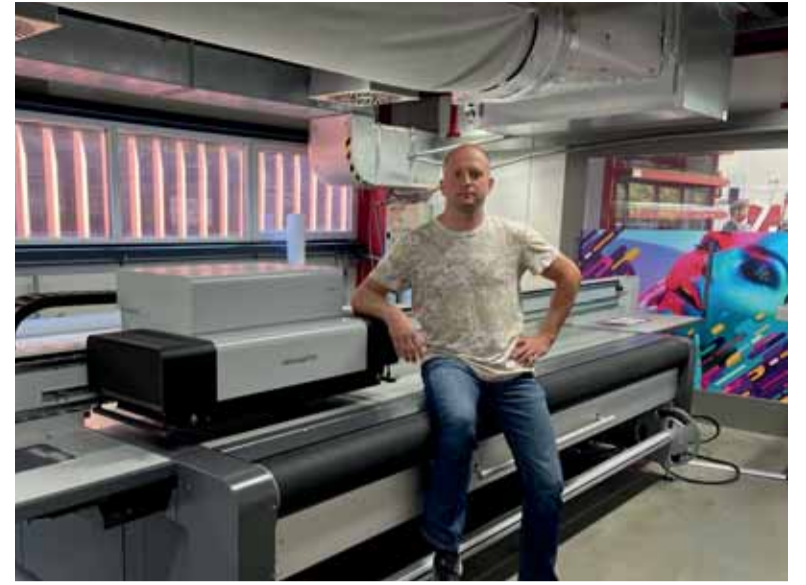
Počas tejto krízy, keď si každý podnikateľ uťahuje opasok, vy ste sa rozhodli pre odvážny krok a investovali do nového zariadenia. Čo vás k tomu viedlo?

Každá kríza je aj príležitosť. Od našich prvopočiatočkov sme investovali do rôznych technológií. Naša cesta

je primárne o vlastnej výrobe a nie o sprostredkovaní. Bohužiaľ, tento proces sa nikdy nekončí. Zariadenia zastarávajú. Skôr morálne ako technicky, no výsledok je rovnaký. Človek si niečo kúpi a zdá sa mu to dostatočne výkonné. Horko-ťažko splatí úver a už je potrebný nový stroj. Násobne výkonnejší a vždy aj drahší. Nákup novej tlačiarne Nyala 3 od swissQprint je len pokračovaním týchto procesov. Kríza to paradoxne akurát urýchlila. Ide o najnovší rad 3. generácie UV LED tlačiarň, ktorá vďaka UV LED vytvrdzovaniu za studena ponúka potlač širokej škály materiálov, i tých flexibilných.

Nainštalovali ste stroj výrobcu swissQprint. Prečo ste zvolili práve túto spoločnosť, máte už s ňou svoje skúsenosti a čo si od nového zariadenia sľubujete?
Keď sme pred zhruba piatimi rokmi kúpili prvú

UV tlačiareň, zdala sa nám super rýchla. Vtedy sme sa rozhodli pre zariadenie swissQprint Impala prvej generácie so šírkou 2,5 m od spoločnosti Spandex. Keďže nám spoľahlivo slúžila počas celého obdobia, súčasná voľba bola pomerne rýchla a jasná. Aktuálne bol nákup motivovaný hlavne potrebou zvýšenia výkonu a zväčšením tlačového formátu. Taktiež aj charakteristický zápach UV atramentov prvej generácie nám dosť prekážal. Pri novom stroji s veľkou radosťou využívame tlačový formát 3,2 m. A naozaj sme príjemne prekvapení variabilitou jeho tlačových hláv. Dokážeme vytlačiť veľmi jemné detaily v neuveriteľne vysokej kvalite, pričom pri najrýchlejšom móde je reálne použiteľný výkon skutočne veľmi uspokojivý. Je očitné, že táto generácia stroja je dokonalejšia, premyslenejšia. Konštruktéri sa poučili.

Nový stroj v samostatnej miestnosti s vlastnou vzduchotechnikou s rekuperáciou.

Ako ste spokojný so systémom zariadenia roll-to-roll?

Systém roll-to-roll funguje naozaj výborne, tlačiareň Nyala 3 teda dokáže plnohodnotne nahradiť aj roľkový tlačový stroj. Vákuum je oproti predchodcovi omnoho tichšie, je to komfortnejšie. Čo je naozaj zaujímavé a veľmi praktické – je delenie stola na dve polovice, a teda pri väčších sériách tlačie sa neustráca čas a tlač ide kontinuálne.

V týchto dňoch vítate na svojej webovej stránke návštevníkov heslom „STOP COVID-19“. V ponuke máte ochranné clony, ochranné štíty i rúška. Aký je záujem zo strany zákazníkov?

V prvý deň po uzatvorení mnohých prevádzok na Slovensku sme aj my ostali dosť zaskočení. I keď sa mnohé veci dali predvídať, neboli sme na to pripravení. Po pár dňoch sme sa však museli prispôbiť. Začali sme robiť to, čo vieme a na čo máme technologické vybavenie. Teda to bol už len krôčik k šitiu rúšok, samozrejme, s logom, výrobe štítov, ochranných zábran a podobne. Odozva je veľmi pozitívna, hlavne keď si zákazníci porovnávajú kvalitu.

Mať vlastnú firmu predstavuje prácu non-stop. Ako zvládáte všetky výzvy podnikania a popritom si zachováte osobný život?

Odpoveď na túto tému je zložitá, a keby som sa

rozhovoril, bolo by to aj na vydanie knihy. Ale v skratke – život vás naučí. Na podnikaní je najzložitejšia schopnosť delegovať a zmieriť sa s iným výsledkom, než ako by som to spravil sám. A keď sa toto naučíte, tak už sa to dá vydržať.

Podnikanie je aj o výbere ľudí, ktorí zdieľajú vašu víziu a pomáhajú v jej naplnení. Akým spôsobom si vyberáte tím, nemáte problémy nájsť kvalifikovanú pracovnú silu?

Aj keď to znie ako kliše, uznávam, že kvalitní ľudia sú kľúčovou esenciou úspechu firmy. Mnohí naši zamestnanci sú s nami viac ako 10 rokov, a to je dobre. Boli obdobia, hlavne v poslednom čase, keď sme mali pocit, že trh s pracovnou silou je už trochu mimo reality. Uvidíme, ako sa to teraz vyvinie.

Na trhu už pôsobíte nejaký ten rok. S akou zaujímavou zákazkou ste sa stretli, prípadne na ktorej vás práca naozaj bavila, či bola výzvovou?

Za tých 23 rokov sme sa stretli naozaj s rôznymi kuriozitami. Rozhodne by som nečakal, čo všetko dokážeme zrealizovať. Je to súhra odvahy, kreativity, technologického vybavenia a ochoty spraviť niečo nové. To, že sme napríklad polepovali kombajn, by snáď ani nebolo prekvapenie. Ale že budeme vyrábať polykarbonátové okná do lietadla, to som naozaj nečakal. Zaujímavé zákazky máme aj pri tvorbe interiérov, tam sme dokázali vyrobiť naozaj pekne kúsky. Málokedy je to síce adekvátne zaplatené, ale môže to byť inšpirujúce a je to zmena.

Na záver, aké máte životné krédo? Keď nevládžeš, pridaj!

ik

Súčasná marketingová rada znie: „Investujte viac do reklamy“

Pripravení vidia v kríze príležitosť a veľkú výzvu, nepripravení sa jej boja.

Neistota, ktorá pohltila každú oblasť podnikania, počas koronakrízy zasiahla aj svet inzercie a komunikácie. Nikoho asi neprekvapilo, že prvým krokom na začiatku krízy bolo škrtenie rozpočtov práve v oblasti PR komunikácie a marketingu.

za posledných 100 rokov svetom otriaslo niekoľko finančných kríz. Každá doterajšia celosvetová kríza mala svoje vlastné špecifiká, našťastie, všetky boli náležite vyhodnotené a v súčasnosti k nim máme dáta, grafy a konečné výsledky, ktoré nám môžu pomôcť zorientovať sa v záverečných odporúčaniach.

Marketing počas krízy

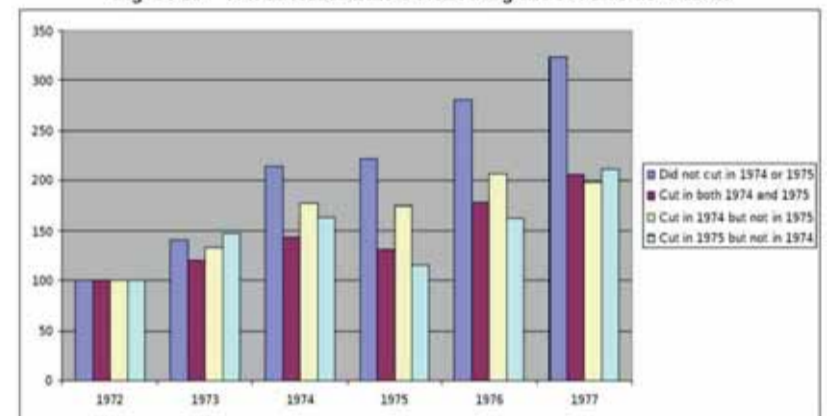
Jedna z prvých štúdií, ktorá sa zamerala na vyhodnotenie vplyvu zníženia nákladov na reklamu, je analýza ropnej krízy na Blízkom východe z roku 1973, ktorá mala celosvetový dosah. Nečudo, keď cena ropy raketovou rýchlosťou vyletela z 3 na 14 dolárov za barel a svet si s veľkou trpkosťou uve-

Takmer 9 z 10 britských marketérov potvrdilo, že pozastavili svoje kampane v duchu – „Keď menej predám, musím viac ušetriť na nepotrebných výdavkoch.“ Mnohé firmy zasiahla kríza nepripravené, bez plánu na horšie dni. Všetci sa ocitli v nezvyčajnej situácii, aká na Slovensku ešte nebola, aj keď

domil, ako veľmi je závislý od tohto zdroja. Zaujímavým výsledkom tejto štúdie sú údaje, že tie spoločnosti, ktoré boli schopné udržať svoju komunikáciu aj počas krízového obdobia, mali v priemere o 50 % vyššie výnosy ako tie, ktoré ju zastavili.

Za zmienku stojí aj analýza, v ktorej Peter Field študoval približne 50 prípadových štúdií firiem počas finančnej krízy v rokoch 2008 – 2009. Analýza poukázala na jednu zaujímavosť, a to výpočtom údajov, ktorých výsledkom je, že o koľko viac firma komunikuje v pomere k podielu na trhu, tým viac akceleruje rast značky počas krízových rokov – predstavuje to až 5-násobný rast tržového podielu, zisku či nových zákazníkov.

Figure 11: Net Income Indices Following the 1974-75 recession.

Záver analýzy

Komplexnou analýzou je dokument, ktorý skúmal 40 štúdií vzťahu reklamy a ekonomických kríz v rozmedzí rokov 1902 – 2001, k dispozícii je pod názvom „Critical Review and Synthesis of Research on Advertising in a Recession“. Aký záver priniesli zozbierané výsledky? Nie je to dobrá správa len pre odvážnych – „Neznižujte výdavky na komunikáciu. Nepomôže vám to v krátkodobej ziskovosti a veľmi poškodí dlhodobú.“

ik zdroj: STROSSLE

Inercia

Bezfiltrové čistenie a dekontaminácia vzduchu od nanočastic, vírusov, plesní, baktérií až po látkové emisie

Unikátna fínska technológia pre systém vzduchotechniky na riešenie syndrómu chorých budov v open space prostredí.

Vhodné do otvorených kancelárií, študovní, nákupných, kultúrnych, športových a spoločenských centier, ubytovacích a stravovacích zariadení, skladových priestorov potravín, letiskových a výrobných hál a ďalších priestorov s rizikom vzdušnej kontaminácie.

Dodáva: Focus Pro, s.r.o.
Svetlá 1, 811 02 Bratislava
info@focuspro.sk
+421 2 6252 7131

Zaistite si vyššiu produktivitu prostredníctvom aktívnej ochrany svojich zamestnancov i zákazníkov

Rozhovor mesiaca

Umelec na hudobnom poli s tvorbou i pre tých najmenších

Violončelista Gregor Regeš (GR) je členom orchestra Slovenského národného divadla a Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu. Venuje sa aj komponovaniu a jeho skladby pre žiakov Základných umeleckých škôl (ZUŠ) sú veľmi príjemným spostením v tejto oblasti. Využili sme obdobie, keď sa inak pracovne rozlietajú umelec zdržiava doma a prinášame zaujímavý pohľad na túto oblasť.

NGP Tlač notového materiálu nie je v polygrafii bežná zákazka. Našich čitateľov by určite zaujímalo, aký je náklad takejto publikácie?

GR Súborné skladby Violončelový modráčik I, II a III boli vydané v náklade 50 kusov a Huslová rukavička a Flautová truhlička po 100 kusov.

NGP Nie je to príliš málo?

GR Praxou je, že ZUŠ-ky kúpia jedny noty a tie si potom učiteľia aj deti navzájom rozmnožujú a fungujú s nimi roky. Je to zvláštne riešenie, lebo to naozaj zbytočne zatažuje všetkých naokolo a nevidím ani praktický význam. Súborné skladby boli vydané s podporou Hudobného fondu. Nemám ekonomický záujem na tom, aby sa ich predalo čo najviac. Snažili sme sa ich aj po grafickej stránke pripraviť tak, aby deti vizuálne zaujali. Chceli sme, aby ich deti mali rady rovnako, ako svoje obrázkové rozprávkové knižky. Žiaľ, rodičia aj učiteľia stále radšej kopírujú. Možno ani nevedia, že tieto publikácie sú cenovo naozaj dostupné a obsahujú aj CD s kvalitnými nahrávkami všetkých skladieb.

NGP Prečo bolo potrebné skomponovať pôvodné skladby pre žiakov postupne ovládajúcich svoj hudobný nástroj?

GR Absolvoval som hru na violončelo od ZUŠ cez

konzervatórium až po štúdium na Vysokej škole múzických umení. Na konzervatóriu v Košiciach som popri nástroji študoval aj odbor kompozícia. V rokoch 2011 až 2013 som okrem práce v SOSR učil aj na ZUŠ v Modre. Dostal som ponuku od riaditeľky tejto školy skomponovať skladby, ktoré by mohli byť použiteľné ako povinné skladby pre novovznikajúcu súťaž. Vznikli veľmi často interpretované skladby s názvom Chorál, Vrabec a Smutný námorník. Tieto skladby sa zaradili ako povinné skladby na tejto súťaži. Pri komponovaní som musel zvážiť technickú obťažnosť daných kategórií, pre ktoré boli skladby určené. Po prvom ročníku boli veľmi dobré odozvy na tieto skladbičky zo strany pedagógov, ako aj žiakov ZUŠ, a tak som sa rozhodol venovať komponovaniu skladieb pre violončelo a klavír, neskôr aj pre dve violončelá. Violončelo sa neučí na každej ZUŠ a skladby pre deti sa často vyberali a vyberajú z diel určených pôvodne pre iné nástroje. Tie sa prepisujú pre tento nástroj. Prišlo mi efektívnejšie skomponovať pôvodné skladby pre violončelo, kde sa pre jednotlivé kategórie stanoví požadovaná úroveň techniky hry. Tak vznikol súbor Violončelový modráčik. Má celkovo 19 skladieb a súčasťou je aj CD nosič s ich nahrávkami. Pre violončelo a klavír je ich trinásť a šesť sú violončelové duá. Potreba pôvodných skladieb rôznej úrovne komponovaných pre konkrétny nástroj sa ukázala aj pri flaute a husliach. Tak vznikli v roku 2019 Huslová rukavička a Flautová truhlička, ktoré získali grant Hudobného fondu.

NGP Je takáto situácia aj v iných krajinách?

GR Pravdepodobne áno. Viem určite, že autentický metodický materiál pre violončelo chýba v Česku a v Nórsku. Som predovšetkým členom orchestra, takže aktívne som ponuku týchto skladieb do iných krajín neriešil. Napísal som niekoľkým pedagógom v zahraničí, ale záujem neprejavili.

NGP Sú Vaše skladby u detí obľúbené?

GR Niektoré asi áno, keď ich hrajú aj tam, kde nie sú vybrané ako povinné skladby. :-)

NGP Komponujete vo voľnom čase?

GR Áno, len vo voľnom čase. Hranie v dvoch orchestroch je časovo náročné. Ale ak myslíte na to, či si skladám hudbu pre radosť a „do šuplíka“, tak to

nie. Potrebujem vedieť, že niečo treba pripraviť. Som členom sláčikového kvarteta Ad Gloriam Dei. Skomponoval som

aj preň niekoľko skladieb, rovnako ako pre Komorný orchester ZOE.

NGP Ako vzniká notový záznam? Zapisujete noty perom, alebo pracujete s programom?

GR Na komponovanie hudby je k dispozícii program Sibelius. Ešte na konzervatóriu som sa stretol s požiadavkou od pedagóga, aby sme notový záznam robili ručne, ale sám profesor neskôr prešiel na Sibelius. Musím povedať, že ho zvládol bravúrne.

NGP Kde sa vezme melódia?

GR Kompozícia má svoje zákonitosti. Potrebujem vedieť, aký je účel skladby a akú má mať formu. Pri dodržaní zásad zvolenej formy sa potom postupne objaví aj hudobná téma. S ňou treba pracovať, nechať si odstup a opäť sa jej venovať. Skladba dozrieva postupne. Ako skladateľ už počujem, koľko času autor venoval danej kompozícii.

NGP Na čom teraz pracujete?

GR V prípravnej fáze je hudobná rozprávka Snehulienka. Po prvýkrát tvorím charakter pre jednotlivé postavy. Pre tie vznikajú témy a následne sa musí vystavať logika celej skladby.

NGP Koľko hudobných skladateľov má Slovensko v súčasnosti?

GR Sú to desiatky ľudí aktívne komponujúcich hudbu.

NGP Na hudobných súťažiach v zahraničí sa patrí, aby zaznela aj skladba domáceho skladateľa. Platí to aj na súťažiach u nás?

GR Áno a vždy ma to poteší, lebo vidím, že sme súčasťou veľkej rodiny kultúrnych národov sveta.

NGP Už viete, čo bude nasledovať po Snehulienke?

GR Ešte nie. Som predovšetkým členom dvoch orchestrov, a to v praxi znamená, že v týždni mám päť skúšok na koncert a samotný koncert v SOSR a ďalších päť frekvencií v SND, z ktorých časť sú skúšky a časť predstavenia.

NGP Hudobník musí veľa cvičiť. Zvládajú to susedia?

GR Bývanie sme si našli na odporúčanie kolegu z orchestra. On je huslista a býva nad nami, takže voči ostatným susedom sme vytvorili takú sláčikovú alianciu. Ale vážne, bývame v novej zástavbe vo Hviezdoslavove. Susedia sú tu naozaj fajn, takže verím, že aj v budúcnosti bude pokračovať takáto vzťahová pohoda.

NGP Ostáva Vám vôbec čas pre rodinu a pre seba?

GR Sme mladá rodina, nechcem zanedbávať ani manželku, ani naše dieťa, ale mám šťastie, že manželka sa tiež venuje hudbe, a tak má pre mňa pochopenie. Ako samouk som sa dostal aj k hre na organ. Keďže jeden z mojich bratov je kňaz, mohol som sa s týmto majestátnym nástrojom slobodne zoznámiť. Teraz pôsobím aj ako organista v našej farnosti. Našťastie sme filiálna obec, takže túto povinnosť mám iba v nedeľu, ale spoznal som veľa nových ľudí v dedine, kde bývame zatiaľ iba krátko.

Môžete si pozrieť:

Meditácie pre violončelo

Piesne pokoja

Vianočný koncert Ad Gloriam Dei

• fk

Inzercia

TEPEDE

Riešenia v rámci Slovenska len od TEPEDE

Je pre Vás vhodnejší latex alebo eco-solvent? TEPEDE je jediná autorizovaná slovenská firma s predajom HP Latex a Epson EcoSolvent tlačiarní. Inštalácie a servis vykonávame v rámci SR bez obmedzení. Našich certifikovaných technikov nezastaví ani uzavretie hraníc. Poradíme Vám s výberom vhodnej technológie a poskytujeme kompletné riešenia pre tlač i spracovanie výstupov. Intuitívny softvér a široká ponuka médií sú rovnako dôležité ako dobrý a dostupný záručný i pozáručný servis.

EPSON
EXCEED YOUR VISION

HP

Genano systém – stará sa o vzduch, ktorý dýchate

Zo školských čias vieme, že ovzdušie je jednou z dôležitých abiotických zložiek životného prostredia a je zdrojom plynov potrebných pre život.

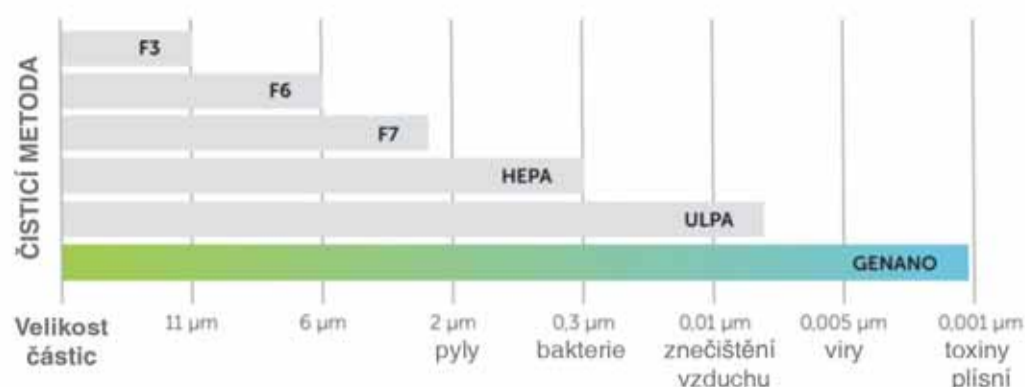
Okrem životne dôležitého kyslíka obsahuje aj oxid uhličitý, oxid dusičitý, ozón, kvapôčky vody a, samozrejme, vyskytujú sa v ňom i zložky v tuhom stave – zrníčka prachu, peľ, rôzne mikroorganizmy a pod. A práve nežiaduce zložky už vieme v súčasnosti kvalitne eliminovať.

„Problematika znečistenia ovzdušia je aktuálne nielen miestnym, ale aj celosvetovým problémom. Znečisťujúce látky vypustené v jednej krajine sa môžu preniesť do atmosféry, čo v iných krajinách môže spôsobiť zľú kvalitu ovzdušia,“ – áno, správy s touto problematikou už patria medzi naše každodenné. Ako súčasní ľudia si ale musíme uvedomiť aj fakt, že fungujeme v spoločnosti, kde sa mnohé odohráva za zatvorenými dverami – či sme doma, v práci (najmä v kanceláriách typu open-space), v škole, na nákupoch, na kultúrnej akcii alebo športovej aktivite. Vnútro priestory sme založili kobercami, závesmi, nábytkom, čo má tiež nepriaznivý vplyv na cirkuláciu vzduchu a kumuláciu nečistôt. Dýchame v tomto prostredí čistý vzduch? Odpoveď na túto otázku je jednoduchá – nie. Riešenie otázky globálneho znečistenia ovzdušia tak rýchlo nevyriešime, ale riešenia čistého vzduchu v miestnostiach sú v súčasnosti prístupné pre každého, najmä v tomto náročnom období so šíriacim sa koronavírusom.

Stop COVID-19

Ideálne riešenie pre čistý vzduch prináša vzduchotechnika. Fínska spoločnosť Genano priniesla svoju technológiu čistenia vzduchu na trh ešte v roku 2002. Patentovaná metóda založená na výkonnom

elektrickom systéme studenej plazmy sa medzičasom tak zdokonalila, že zo vzduchu odstráni už aj nanočastice s veľkosťou len 0,001 mikrometrov, čiže aj aktuálne riešený koronavírus SARS-CoV-2. Čistiaca jednotka s touto technológiou zabezpečí vysokú elimináciu organických mikrobov, ako sú vírusy, baktérie a plesne, zároveň odstraňuje i nebezpečné prchavé organické zlúčeniny a pachy. Vďaka tomu pomáha vytvárať zdravé, komfortné a produktívne vnútorné prostredie.

Ako to celé funguje?

Znečistený vzduch je vedený do vnútra zariadenia. Záporne nabitú časticu v pohyblivom vzduchu sa pripojuje na kladne nabitú vnútornú stenu zariadenia a organické mikroby sa zničia elektronickými šokmi. Vzduch je nakoniec vedený do zberača s aktívnym uhlíkom, ktorý efektívne odstráni plyny a pachy organických prchavých zlúčenín (VOC). Vychádzajúci „ultra“ čistý vzduch je kompletne

zbavený častíc všetkých veľkostí, mikrobov, škodlivých plynov a chemikálií. Čistiace jednotky majú automatickú funkciu oplachovania, ktorá znižuje potrebu údržby a po celý čas udržuje vysokú čistotu. Z princípu technológie vyplýva, že zariadenie nepotrebuje na svoju činnosť žiadne finančne nákladné filtre (HEPA alebo ULPA), zároveň má nízku spotrebu energie a jednoduchú údržbu.

orm

Pod drobnohľadom – termálne kamery v časech „korony“

Od začiatku pandémie rapídne narástol dopyt po systémoch na meranie telesnej teploty, pretože môžu, napríklad v budovách, kde sa pohybuje viac ľudí, poslúžiť ako výborné preventívne zariadenie.

Zmerať pri vstupe do budovy teplotu väčšej skupiny ľudí je časovo náročné. Spôsob manuálneho merania každého návštevníka je relatívne presný, ale potrebujete minimálne jedného pracovníka, ktorého vedome vystavujete riziku nákazy. Celý proces by mohli zautomatizovať termálne kamery. Tie by vedeli robiť analýzu aj v reálnom čase v celom zábere na skupine ľudí a, samozrejme, aplikácie v kamere vedú ľudí spočítať, ale i skontrolovať, či majú všetci povinnú rúško na tvári. Existujú však obavy o to, aké presné tieto systémy sú.

Presnosť merania

Presnosť sa u termálnych kamier odvíja od ich umiestnenia, použitej technológie a neustálej kalibrácie. To všetko určuje možnú odchýlku meraní oproti skutočnej teplote. Treba si uvedomiť, že

termálne kamery merajú teplotu na vzdialenosť niekoľkých metrov, a preto nie je možné dosiahnuť takú presnosť ako pri priamom meraní. Údaje výrobcov sú tu veľmi rozdielne. Väčšina tvrdí, že ich kamery pracujú so spoľahlivosťou na úrovni +/-0,3 až 0,5°C, no niektorí uvádzajú presnosť až jeden stupeň a viac. Z toho vyplýva, že nepresné meranie je problém – nemožno vylúčiť falošné poplachy, alebo naopak, že kontrolou preklže aj človek so zvýšenou teplotou. U čínskych kamier ale nájdete presnosť aj 0,1°C, čo nie je úplne nereálne. Takú presnosť ale získate iba v laboratóriu za určitých špecifických podmienok, nikdy v reálnom prostredí.

Len v interiéri

Teplotu je, samozrejme, možné merať iba v in-

teriéri, pretože vonku by ste pre neustály pohyb vzduchu a zmeny teploty spôsobené slnečnými lúčmi získali extrémne nepresné hodnoty. Nedajú sa tak merať davu na uliciach, ľudia pred vstupom do budovy, ani ľudia v dopravných prostriedkoch. Presnosť ovplyvňuje aj pozícia kamery, resp. smer, ktorým sníma obraz. Mnoho kamier používaných na zisťovanie telesnej teploty sa umiestňuje kolmo na osobu a snímajú hodnoty, napr. z časti tváre. Odčítanie teploty z čela je ale výrazne ovplyvnené environmentálnymi faktormi. Napríklad na letiskách subjekty prichádzajúce zvonku budú prispôbené vonkajšej teplote, prípadne subjekty, ktoré dobiehajú na let, môžu byť spotené, čo zvyšuje povrchovú teplotu ich pokožky a celé meranie sa skreslí. Dôležitá je aj vzdialenosť, ktorá určuje počet pixelov (rozlíšenie) pri meraní.

Najpresnejšie z oka

Teplota pokožky je zvyčajne chladnejšia, ako je skutočná telesná teplota jadra. Tento rozdiel (známy ako „Skin Temperature Offset“) môže byť až niekoľko stupňov Celzia, a preto sa odporúča merať teplotu z očí. Na získanie čo možno najpresnejšej teploty tela je potom potrebné, aby bola osoba

otočená čelom oproti kamere a nesmie mať okuliare. Sklo blokuje termálne lúče, takže by kamera cez okuliare nevidela vnútorný kanálik oka. Ten vyžaruje presnejšiu teplotu ako povrch tela – pokožka.

Za koľko?

Cena samotnej dobrej a „spoľahlivej“ kamery sa pohybuje v rozpätí od tisíc až do niekoľkých desiatok tisíc eur. Reálne testy ukázali, že lacné kamery z Číny za stovky sú vysoko nepresné a nedostatočné. Ku každej kamere je potrebné prirátavať cenu za inštaláciu, softvér a aj kalibračnú jednotku, pomocou ktorej sa bude meranie neustále kalibrovat. Problematika kalibračných jednotiek je na samostatný článok, no rátajte s tým, že kvalitná jednotka stojí aj viac ako 2 500 eur. Je to naozaj dosť, no ak to môže pomôcť zabrániť šíreniu chorôb aj v budúcnosti, koľko by ste zaplatili?

Marek Liška

Inzercia

Bezfiltrové čistenie a dekontaminácia vzduchu od nanočastic, vírusov, plesní, baktérií až po látkové emisie

Unikátna fínska technológia pre systém vzduchotechniky na riešenie syndrómu chorých budov v open space prostredí.

Vhodné do otvorených kancelárií, študovní, nákupných, kultúrnych, športových a spoločenských centier, ubytovacích a stravovacích zariadení, skladových priestorov potravín, letiskových a výrobných hál a ďalších priestorov s rizikom vzdušnej kontaminácie.

Mám záujem o ďalšie informácie

Prodává: Focus Pro, s.r.o.
Svetlá 1, 811 02 Bratislava
info@focuspro.sk
+421 2 6252 7131

STOP COVID-19

- lacná prevádzka
- ľahká údržba
- certifikované

Zaistíte si vyššiu produktivitu prostredníctvom aktívnej ochrany svojich zamestnancov i zákazníkov

Spolu proti pandémie – ponuka textílií bergertextiles

Spoločnosť SPANDEX vyvíja v tomto náročnom období maximálne úsilie na podporu svojich zákazníkov. Spoliehame sa nielen na vlastné sily, ale spájame sa aj s našimi partnermi pri hľadaní optimálnych riešení na zamedzenie šírenia koronavírusu.

V týchto dňoch sa život ľudí začína pomaly vracáť do normálu, zamestnanci sa z „home office“ presúvajú späť do firemných kancelárií, postupne sa otvárajú väčšie obchodné prevádzky, kaderníctva, ambulancie a mnohé ďalšie služby. Výzvou je v krátkom čase zabezpečiť splnenie stále prísnych hygienických opatrení, ochrániť zamestnancov a zákazníkov pred hroziacou infekciou šíriacou sa vo forme kvapôčok. Preto sme sa aj my v SPANDEX-e zapojili do iniciatívy spustenej naším do-

dávateľom textílií – spoločnosťou bergertextiles. Spoločne sme prispeli informáciami, skúsenosťami a kontaktmi na vytvorenie internetovej platformy #WeCare – <https://bergertextiles.com/wecare>. Na tomto mieste predstavujeme zákazníkom textílie bergertextiles a hlavne poskytujeme riešenia umožňujúce do istej miery zamedziť šírenie kvapôčkovej infekcie, a tak ochrániť zamestnancov a zákazníkov.

Pre vašu inšpiráciu vyberáme:

Svetelné boxy/rámy – môžu byť flexibilne použité na predelenie priestoru a súčasne na komunikáciu informácií určených zákazníkom alebo len ako dekoratívny prvok. Vhodné textílie sú be.tex® Samba® FR alebo be.tex® Salsa Dyelux FR.

Stany – vyrobené z vodoodolných a nehorľavých textílií. V čase krízy sú použiteľné ako mobilné testovacie stanice. Vhodnou textíliou je be.tex® Samba® FR.

Ochranné masky/rúška – sú nevyhnutnosťou na zníženie rizika prenosu nákazy, pretože zamedzujú šíreniu kvapôčok pri rozprávaní, kašľaní alebo kýchaní. Masky/rúška vyrobené z berger textílií slúžia len ako podporný prostriedok a neboli testované podľa EU štandardov. Na výrobu odporúčame použiť be.tex® SEG Display FR alebo Cotton Canvas 200 FR.

Značenie a napínacie rámy – na oddelenie častí priestoru, čím sa zníži riziko infekcie zamedzením pohybu infikovaných kvapôčok. Na tento účel odporúčame vodeodolné a nepriehľadné textílie, ktoré môžu byť opakovanne dezinfikované, napríklad be.tex® Display 210 FR, be.tex® Revolution® FR, be.tex® SEG Display FR.

Plášte, zástery, závesy, flexibilné priehradky priestorov – na ich výrobu sú vhodné vodoodpudivé a nehorľavé materiály, ktoré môžu byť dezinfikované. Okrem iných je to predovšetkým be.tex® Samba® FR.

Veríme, že spoločnými silami túto náročnú situáciu zvládneme a prajeme vám veľa zdravia a šťastia! Pre ďalšie informácie nás kontaktujte na telefón-
nom čísle 02 3333 5555, resp. navštívte našu webovú stránku www.spandex.sk.

Spandex, s. r. o

UV LED flatbody pre personalizované malé formáty

Nová generácia UV LED tlačiarní od spoločnosti Mutoh sa tento rok už úspešne etablovala. Modely XpertJet -461UF a XpertJet -661UF nahradili tlačiarne ValueJet 426 a 626 UF. Spoločnosť týmto reagovala na rastúcu požiadavku personalizovanej tlače, ktorá súvisí s malosériovou výrobou na mieru a priemyselných tlačových aplikácií.

Okrem flatbedových noviniek ohlásila spoločnosť začiatkom roka aj dve novinky širokoformátových vinylových rezačiek – ValueCut II 1300 a 1800, dve tlačiarne XpertJet 1641SR a XpertJet 1682SR (so šírkou 162 cm) typu roll-to-roll a nový softvér RIP Digital Factory UV Mutoh Edition RIP pre tlačiarne Mutoh DTO. Všetky zariadenia mali mať svoju premiéru na zrušenom marcovom veľtrhu FESPA.

Šikovní flatbody

Zo zamerania UV LED tlačiarní XpertJet-461UF a XpertJet -661UF vyplýva, že ide o tlačiarne určené pre malé formáty a na priamu potlač predmetov. Vďaka pridanej hodnote personalizovanej tlače a malosériovej výroby na mieru sú tlačiarne vhodné pre maloobchodné prostredie, začínajúce podniky alebo malé priemyselné spoločnosti. Typickými aplikáciami sú výtlačky na krytoch mobilných

telefónov, personalizované darčeky, fotografické výrobky, reklamné predmety – ako sú perá, zapalovače a USB kľúče, suveníry, športové ceny a trofeje, rôzne malé nápisy alebo výroba prototypov vzoriek obalov a mnohé iné. Tlačiarne sú určené na potlač širokej škály materiálov – ABS, hliník, sklo, drevo, kov, PET, extrudovaný akrylát, penové PVC a iné, vrátane trojrozmerných predmetov. Sú vhodné na potlač materiálu do hrúbky 15 centimetrov, do veľkosti materiálu 483 x 329 mm a do váhy až 8 kg s použitím prídavného stola k tlačiarni (bez prídavného externého stola zvládnu materiál do 4 kg).

Čo skrýva „techničák“

Obe tlačiarne majú Drop-on-demand Micro Piezo tlačovú technológiu, ktorej dominuje nová tlačová hlava s rozlíšením 1 440 dpi a s priateľským mechanizmom údržby pre používateľa. Model XpertJet-461UF má tlačovú hlavu v konfigurácii 180 dýz v 8 línách (3,7 až 25,8 pl). Tlačiarne majú k dispozícii nové dvojpalcové UV LED lampy so 6 segmentmi, pričom každý segment je možné ovládať individuálne. Oba tlačové systémy môžu byť prevádzkované s atramentmi na potlač flexibilných médií alebo atramentmi na potlač pevných materiálov v konfigurácii CMYK alebo CMYK + biela + lak. Vďaka kvalitnej bielej atramentovej farbe je možné tlačiť aj na tmavé alebo priehľadné podklady. Použitím špeciálnych lakov, napríklad „spotvarnish“ je možné vytvárať špeciálne efekty, ako sú efektne plochy, špeciálne textúrované alebo reliéfne povrchy. Pomocou zmeny intenzity UV lampa možno na jeden priechod vytvoriť parciálne matný aj lesklý lak.

Pripravte sa na ponuku palety farieb a atramentov

Niet pochýb o tom, že spoločnosť Nazdar Ink Technologies je odborníkom na výrobu farieb a atramentov, a to i s možnosťou špeciálnych efektov, či už pre sitotlač, digitálnu tlač a flexotlač. Tohtoročnú ponuku výrobcu obohatil hneď o niekoľko noviniek, ktoré sú plne kompatibilné s originálnymi atramentovými pre dané zariadenia.

Sitotlačové farby

Najnovším prírastkom je nová séria farieb Nazdar 2800 Series pre sitotlač. Ide o grafickú farbu, ktorej odolnosť sa docieľi UV alebo UV-LED duálnym vytvrdzovaním. Táto séria farieb sa vyznačuje vynikajúcou príľnavosťou na vinylové a polyesterové povrchy. Trvanlivosť v exteriéri predstavuje 4 roky, pričom farby sa vyznačujú chemickou odolnosťou a pri tepelnom rezaní pevného materiálu sú nanosené farby na hranách pekne uhladené. Ich väčšia odolnosť sa dosiahne ošetrením Nazdar 2829 Durable Overprint Clear prípravkom. Vysokú kvalitu potlačených produktov, či už ide o sklenené

alebo plastové fľaše v oblasti kozmetiky, čistiacich prostriedkov a pod., zabezpečuje nová séria farieb 2300 s duálnym vytvrdzovaním. Pre oblasť pútačov a exteriérovej reklamy sú určené sitotlačové farby Nazdar 3500 a 3529/3539. Vyznačujú sa nielen vynikajúcou odolnosťou voči poveternostným vplyvom, ale vďaka nim sa dajú dosiahnuť špeciálne efekty, ako je metalická alebo fosforescenčná povrchová úprava, alebo aplikácia rôznych textúr.

Nazdar 184v2 Series

Tlačiarne Mimaki patria medzi kvalitné, ale drahšie zariadenia, a vyššia cena sa týka aj ich atramentov série BS4, preto alternatívne riešenie prostredníctvom atramentov Nazdar 184v2 Series poskytuje výhodnú ponuku pre majiteľov týchto strojov. Vylepšené zloženie atramentov poskytuje výnimočne blízku farebnú zrodu s originálnymi atramentmi a kvalita nezaostáva ani pri vysokých rýchlostiach tlače a oproti predchodcom dosiahol výrobca aj kratší čas ich schnutia.

Duálne vytvrdzovanie farby

Keďže trh čoraz viac využíva LED vytvrdzovanie oproti zaužívanému systému, je dobré mať k dispozícii oba typy atramentových systémov. Spoločnosť Nazdar chce byť o krok vpred, preto vyvíja značné úsilie na výrobu atramentov vhodných pre oba systémy vytvrdzovania, vrátane série Nazdar 749 pre systémy roll-to-roll a atramentov radu 710 pre hybridné zariadenia. Na trhu bude o niekoľko k dispozícii aj séria alternatívnych atramentov 730 a 731 pre flatbody. Aktualizácie sa dočkajú aj atramentový systém pre nevyhrievané digitálne UV zariadenia, ktoré poskytujú väčšiu hustotu a farebnú stabilitu, ako aj nižší zápach.

NAZDAR
Ink Technologies

Nazdar 565 Series

Atramenty tejto série sú špeciálne určené pre tlačiarne Oki ColorPainter M-64s, ktoré používa-

Rýchle SSD NVMe PCIe

Spoločnosť Kingston Digital predstavila svoju novú generáciu SSD diskov M.2 NVMe PCIe pre stolové počítače, pracovné stanice a systémy pre výpočtovo náročné aplikácie (HPC) s jednoduchým názvom KC2500. Disk má vysoký výkon vďaka použitiu najmodernejšieho radiča pre PCIe 3.0 x4 a 96-vrstvej flash pamäte 3D TLC NAND.

Ponúka mimoriadnu výdrž a rýchlosti čítania, ale aj zápisu až na úrovni 3 500/2 900 MB/s. Momentálne je disk k dispozícii v kapacitách 256 a 500 GB alebo 1 TB, no čoskoro bude dodávaný aj s kapacitou 2 TB, všetko v kompaktnom

formáte M.2 2280, ktorý šetrí miesto pre ďalšie komponenty a umožňuje využívať vysoké rýchlosti rozhrania PCIe. SSD disk s interným šifrovaním (SED) podporuje kompletný súbor zabezpečovacích funkcií na ochranu dát pomocou AES-XTS 256-bitového hardvérového šifrovania. Umožňuje použitie bezpečnostných riešení na báze

TCG Opal 2.0 od nezávislých dodávateľov softvéru, ako sú Symantec, McAfee, WinMagic a ďalšie. Má tiež integrovanú podporu pre Microsoft eDrive, špecifikáciu bezpečného úložiska na použitie s BitLocker. KC2500 nastavuje novú latku využitia vysoko výkonných klientskych PC. Patrí k tomu najlepšiemu, čo v súčasnosti môže kategória NVMe PCIe SSD diskov ponúknuť.

© Marek Liška

Odmeňujeme

Na našu skrytú otázku z minulého čísla ako prvý a správne odpovedal

Roman Pavlovič, Bratislava

Srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalších súťažiacich.

Tlač zo všetkých strán

noviny
PRE GRAFICKÝ PRIEMYSEL

Číslo 5 | MÁJ 2020 | 20. ročník

VYDÁVA - Focus Pro, s. r. o.

ŠÉFREDAKTOR

Ing. František Kavecký - francek@focuspro.sk

SÍDLO VYDAVATEĽA

Svetlá 1 • 811 02 Bratislava 1 • IČO 35 793 147
tel: 02/6252 7131

INZERCIA A INFORMÁCIE

Focus Pro, s. r. o. • Svetlá 1 • 811 02 Bratislava
info@focuspro.sk

Mesačník • Vychádza digitálne • Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov • Inzercia neprešla jazykovou úpravou • Dobrovoľné príspevky nevraciam a nehonorujeme • MK SR EV 3005/09, ISSN 1335-7239 • Spoločnosť Focus Pro, s. r. o., je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel: Sro, vložka: 22196/B.

www.focuspro.sk

www.facebook.com/focuspro.sk

Generačné hlavolamy

Blok odpovedí na vaše najčastejšie otázky 4. diel

Posledné týždne priniesli chaos a neistotu. Destabilizovalo sa to, čo fungovalo, ale zároveň sa otvoril priestor pre nové príležitosti. V tomto bloku prinášam pár pohľadov, ako je možné správne uchopiť ponúkané možnosti, a odpoviem na aktuálne nastolené otázky.

Pre niektoré firmy môže byť súčasná situácia likvidačná. Závisí to od odvetvového segmentu aj veľkosti firmy. Najhoršie dôsledky to bude mať na menšie firmy, ktoré žijú z „obrátkového cash flow“. Patria sem aj mnohé rodinné firmy. Ich silnou stránkou je zomknutosť, slabou výrazná prevaha operatívny nad stratégiou. Ale aj veľké rodinné a mestnávateľia už dnes bijú na poplach. Táto kríza zasiahne všetkých a niektoré segmenty sa vyčistia. V tejto fáze je dôležité, aby sa rodinné firmy poučili, začali sa zaoberať preventívnymi opatreniami a rozvíjať stratégiu pre krízové situácie.

Zmeny u spotrebiteľov

To, čo reálne nastane, bude obrovský posun v spotrebiteľskom vnímaní. Niečo bude vyvolané nutnosťou (OK, musím byť doma, tak využívam donášku pizze), niečo novou skúsenosťou (aha, ten home office celkom funguje) a niečo zmenou paradigmy a hodnôt ľudí (hm, uvedomil som si, že toto naozaj nepotrebujem k životu a prestanem to kupovať). Hľadanie príležitostí sa začína v dvoch krokoch:

1. Ostanem pokojný. To znamená, dám si „do poriadku hlavu“ (ak treba, tak ráno budem behať, cvičiť, meditovať) a uvedomím si fakt, že zmena je príležitosť na posun, nie koniec sveta. Hnev, nadávanie na situáciu, bedákanie a frustrácia nie sú ani kreatívne, ani mi nepomôžu mať nadhľad a „otvoriť si myseľ“.
2. Začnem pozorovať trh. Samozrejme, ten svoj, a ak mám priestor, tak aj iný. Ideálne je siahnuť po všetkých dostupných dátach (ak už nejaké sú – napr. prieskumy, vyjadrenia firiem, články z odvetvi a podobne, alebo sa budem stretávať s ľuďmi z iných odvetví, expertmi, inými majiteľmi, rozprávať sa, rozprávať sa a rozprávať sa...), ale najmä budem blízko svojmu klientovi. Ak klienti nič nekupujú, tak jednoducho som s klientom v kontakte, podporujem ho a snažím sa zodpovedať si otázku: Ako sa mení alebo bude meniť potreba môjho klienta? Ako sa mení alebo bude meniť trh, na ktorom podnikám?

Zorientujte sa na trhu

Ak ste dôkladný v tom, ako sledujete vývoj preferencií klienta a trhu – potom je (nielen počas krízy) šanca nájsť si miesto, kde vzniká alebo pravdepodobne vznikne potreba alebo dopyt. To miesto sa hľadá vždy cez jednu kľúčovú otázku: Čo má alebo bude mať reálnu hodnotu pre môjho zákazníka? Ak vaša spoločnosť dnes zásobuje firmy papierom a utierkami, tak už teraz viete, že môžete do portfólia zaviesť špeciálne balíčky na dezinfekciu priestorov, statické stojany na dezinfekciu, čističe vzduchu a možno aj nejaký „meeting desinfection package“ do zasaďačiek. Možno sa vám otvorí nový segment – napr. letecké spoločnosti, ktoré budú nevyhnutne potrebovať dezinfikovať lietadlá pred každým letom a podobne. Pretože aj keď vírus pominie, očakávam, že neistota a opatnosť ostanú. Ak pôsobíte v oblasti zariadení firiem, tak váš nový trh možno vznikne v zariadení „home-office“, pretože časť ľudí ich zrejme bude využívať pravidelnejšie. Toto sú ilustračné príklady a predpokladám, že nad viacerými z nich podnikatelia a majitelia firiem už dávno rozmyšľajú. Stačí sa pozrieť na to, ako niektoré odevné firmy presedli na výrobu rúšok, strojárji začali vyrábať dezinfekčné brány, lekárne zaviedli automaty na rúška, pracovné pohovory sa robia na diaľku a vlna digitalizácie zasiahla štátne inštitúcie aj súkromné firmy. Všetky tieto príklady demonštrujú jedno: trh existuje a rekonštruje sa. Otázka je, ako na to ako podnikateľ budem reagovať.

Ak nevíete, tak sa inšpirujte

Veľkou inšpiráciou môžu byť príbehy top firiem, ktoré vyrástli práve počas finančnej krízy v rokoch 2008 – 2009. Spotrebiteľia si vtedy chceli dopriať „malé radosti“ za výhodné ceny, a práve preto raketovo uspela spoločnosť Groupon a rôzne jej mutácie vznikli v lokálnych krajinách (u nás ZlavaDňa či Zlavomat).

Nástupom generácie mileniálov v kombinácii s uvedomením si nových možností začal expandovať tzv. „experience economy“ – trh zážitkov,

pretože zákazníci nekupovali veľké statky (nehnutelnosti a autá) v takej miere, ako si chceli dopriať a užiť práve tieto malé radosti. V súčasnosti už táto oblasť predstavuje niekoľkomiliardový trh. Príkladom je obrovské množstvo, dôležité ale je osvojiť si optiku pozerania sa na trh a spotrebiteľa, namiesto zabárania hlavy do vankúša či sledovania mediálnych správ. Jedno vás obohatí, inšpiruje a dá nádej, druhé vezme energiu. S takýmto prístupom je veľmi pravdepodobné, že firma alebo podnikateľ na niečo „narazí“. Objavená príležitosť môže byť konkrétny produkt, služba alebo obohatenie súčasného produktu či služby a je potrebné to čo najskôr vyskúšať. Ako? Jednoducho: „lean“ prístupom, založenom na nevyhnutnom minime času, energie a peňazí na tzv. „product proof“ (overený produkt) na trhu. Ak sa záujem trhu potvrdí, tak pri objavení príležitosti prichádza na rad druhá fáza – „pretotyping“. Ide o dotiahnutie produktu alebo služby do podoby, v akej ju budeme na trhu predávať a príprava na rozbehnutie prvého predaja. K tomu, aby ste objavenú príležitosť chytili za pačesy, zostáva jediné: bežte, ako najrýchlejšie viete. To znamená, že investujete energiu, čas a peniaze, aby ste túto nájdenu „dieru“ na trhu čo najskôr vyplnili. Budte v tom najlepši a najrýchlejší. Tu odporúčam držať sa prístupu: „Done is better than perfect“.

A ak sa to podarí, tak je možné, že „korona“ krízu využijete ako svoj vlastný výťah na najvyššie poschodie.

© Erika Matvij

Široký farebný rozsah, rozlíšenie a najvyššia presnosť

Dokonalosť sa skrýva v maličkostiach. No nie je maličkosť ako maličkosť, najmä keď sa spoja tri rozhodujúce – farebný rozsah, rozlíšenie a presnosť, aby reprezentovali monitor ColorEdge CS2740 od spoločnosti EIZO. Dokonalou kombináciou bol dosiahnutý ideálny monitor pre každého užívateľa na ostré, detailné, no predovšetkým neskreslené a presné zobrazenie – či už snímok, videí alebo grafiky.

Rozlíšenie UHD 4K

Na svoje si prídu aj filmári či fotografi, a to vďaka plnému rozlíšeniu 4K UHD s podporou HDR, vynikajúcej ostroti, presnosti a sýtosti farieb. V oblasti kinematografie je toto rozlíšenie balzomom na dušu a to isté platí aj vo svete fotografií. Rozlíšenie 3 840 x 2 160 pixelov s vhodnou hustotou 164 ppi zaručí mimoriadne ostré podanie obrazu.

Presné nastavenia

Základnou úlohou grafického monitora je zobrazit presne to, čo zachytila kamera. Z tohto dôvodu je každý monitor individuálne premeraný a optimálne nastavený ešte vo výrobni. Zároveň sú rozpoznané a trvalo odstránené odchýlky od rovnomerného zobrazenia spočívajúce napríklad v rozdielnom jase alebo farebne svietiacich bodoch. Na zachovanie nastavení ponúka model ColorEdge CS2740 hardvérovú kalibráciu, ktorá používateľovi zaberie iba 90 sekúnd. ASIC – vyvinutý zákaznícky procesor vypočíta pri nastavení farieb v monitore potrebné pokyny so 16-bitovou presnosťou. Aj diferencovaná reprodukcia sýtych odtieňov je zvládnutá na vysokej úrovni, pretože pokrýva bežné farebné priestory, napríklad 99% AdobeRGB. Vďaka tomu je možné spoľahlivo simulovať aj ďalšie kroky digitálneho procesu, ako napríklad tlač pri obrazovkových korektúrach.

Rýchla kalibrácia

Kalibračný softvér ColorNavigator 7 je možné bezplatne stiahnuť na webovej stránke spoločnosti EIZO. V spojení s kalibračným senzorom EIZO EX4 urobí kalibráciu monitora už za zmiených 90 sekúnd. Monitor navyše disponuje technológiou au-

tomatického nastavenia farebného profilu monitora pre fotografické editory jednoduchým výberom obrazového režimu monitora, aby bolo nutné monitor kalibrovat. Svetelná clona CH2700 sa dodáva ako voliteľné príslušenstvo a po nasadení na monitor ju držia na mieste iba magnetické sily bez akéhokoľvek lepenia či skrútkovania.

Rozhranie USB-C

Stále viac tvorivých pracovníkov využíva svoj pre-

nosný počítač nielen na cestách. Výkonný notebook často predstavuje ich jediný počítač. Z tohto dôvodu prichádza požiadavka na čo najjednoduchšie pripojenie prenosného prístroja k perifériám na domacom alebo firemnom pracovisku. Tento model monitora vychádza týmto požiadavkám maximálne v ústrety. Vďaka štyrom konektorom USB pre downstream a konektora USB-C pre upstream možno externé disky, myš, klávesnicu, čítačku kariet či ďalšiu techniku pripojiť priamo k monitoru. Používateľovi potom k úplnému preporeniu notebooku so zvyškom pracoviska postačí jediný kábel USB-C vedúci do monitora. Rovnaký kábel zároveň zaisťuje aj napájanie notebooku s výkonom až 60 W. V tomto prípade už nie je potrebné používať samostatnú dokovacia stanicu či napájací zdroj. Na monitore nájdete aj po jednom vstupe HDMI a Display Port. Na slovenskom a českom trhu bude monitor dostupný v máji 2020.

© rm

FAREBNE VERNÉ MONITORY EIZO

IDEÁLNA VOĽBA PRE GRAFICKÝ PRIEMYSEL.

Kalibračný softvér ColorNavigator v cene. www.eizomonitor.sk

Ani nechcem poznať pravdu

Zbudil som sa pred štvrtou. Ráno. Bolo to divné, lebo takto vstávam len vtedy, keď cestujem, čo teraz nepripadá do úvahy, a nie som ani ranné

vtáča, pretože ranné vtáča si to odskáče najviac. Ani som nemal žiadny pocit ako predtuchu. Jediný pocit, ktorý som mal v tej chvíli, bol hlad. Napriek tomu, čo som našiel v chladničke, som zjedol iba sucháre a jogurt a po celý čas som myslel na to, že ak mi toto nebude pri poslednom súde pripočítané k dobru, potom nechápem zmysel tohto jedla. V každom prípade to potvrdzovalo, že nežijeme preto, aby sme jedli. Ostáva otázka, prečo žijeme. Už som tu určite písal o svojom presvedčení, že pýtať sa je najľahšia vec na svete. Stačí k tomu totiž nevedieť, čo pre odpoveď treba poznať. Medzitým som však čítal knihu Jima Holta Proč existuje svět? a namiesto odpovede mám len kopu ďalších otázok. Myslí, že z toho vyplýva, že som zase len hlúpejší. To tak býva s polovičným poznaním. Otázka, prečo vlastne žijeme, na čo sme tu a aký má tento náš pokus o jediný vlastný osud vôbec zmysel, sa stále objavuje v úvahách, aký bude náš svet po pominutí tohto karanténneho stavu fungovania spoločnosti. V období najväčšieho tlaku sa často objavovali nádejné úvahy o tom, ako nás nútená správa našich životov a predovšetkým zničenie istoty, že všetko ide stále do nekonečna v zabehaných kolajach, ako nás to zmení. Vtedy bolo logické, že to poznačí naše vedomie, vzťah a solidaritu s celkom

cudzími ľuďmi, že budeme pripravení pomôcť, budeme nepomerne viac empatickí, zmeníme postoj k vlastnej spotrebe, k tomu, či mnohé veci vôbec potrebujeme, k ekológii a ku svetu, ktorému niektorí hovoria Gaia – Matka Zem. Aj ona sa zrodila z chaosu, ale priviedla na svet Titanov a napokon sa stala starou mamou Dia. Mám však obavu, že viera a nádej... že aj zo súčasného chaosu vznikne niečo veľké a nové, je našim vlastným preceňovaním. Ľudia sa totiž v podstate nemenia. Môžu sa pod vplyvom okolností dočasne správať inak, ale to neznamená, že sa zmenili. Dokonca sám som vedome pocítil nádej, že možno by to šlo. Že toto je naša šanca, aká sa už nemusí opakovať. Pandémia je dosť silný zážitok, aby nás priviedol k rozumu, ale (oproti epidémiám v histórii našej civilizácie) zase nie tragédia, ktorá by nás zrazila na kolena. Lenže už pred pár týždňami, možno len pár dňami sa objavili teórie o tom, ako sa nás pokúša niekto ovládnuť, manipulovať, ako vlastne nič také neexistuje, prípadne opačný extrém, ako treba zavrieť hranice, lebo však normálny človek na cestovanie aj tak nemá a zbohatlíkom, čo chodia na dovolenky k moru, treba utiahnuť reťaz a zraziť hrebienok (teda ovládnuť a manipulovať jedna radosť). To ale nechajme tak. Dôležité je, že len čo masa zistila, že

nepadajú bomby, ľudia okolo hífne nezmierajú, stále ide voda, elektrika, plyn a so zásobovaním to vôbec nie je hrozné, dokonca sa zlepšil program v telke a fungujú e-shopy, tak sa nič nedeje. Pomaly opadlo kolektívne zomknutie a spoločná zodpovednosť, utíchli ďakovačky lekárom, hasičom, policajtom, i keď kým nemáme účinný liek, tak sme vlastne nič nevyhrali. Sme len na čakačke. Vo chvíli, keď píšem „vo chvíli“, sa pomaly uvoľňujú opatrenia a začína sa naplňať predtucha mojej inak optimistickej mamy, že vo svojej podstate sa všetci globálne nepoučíme a ťažko budeme lepší, ako sme boli. Jediné, čo sa udeje, že všetci vyrazia hneď von dohnať všetko zameškané na nákupoch, v reštauráciách, na cestách... Zatiaľ s obmedzeniami a prevenciou. Ale raz sa všetko vráti do bodu nula a ja si, tak ako v puberte, veľmi, veľmi želim, aby moja mama nemala pravdu.

Stano Bellan

Nils, Holgersson & Bellan
kreativita, komunikácia, texty

Najkrajšie knihy Slovenska 2019 pohľadia i oko čitateľa

Odborná porota súťaže Najkrajšie knihy Slovenska 2019 sa stretla ešte v dňoch 18. a 19. februára 2020. Za okrúhlym stolom rozhodovalo dvadsať naslovovzatých odborníkov o najkrajších knihách na slovenskom pulte za rok 2019. Slávnostné odovzdávanie cien prebehlo v týchto dňoch, ale bez účasti víťazov, a to prostredníctvom on-line vysielania.

graфик, ilustrátor a tvorca známk, udelila ocenenia pre dvadsať kníh a dvanásť študentských prác. Desať titulov získalo sedem hlavných cien.

Knižná tradícia

„Knižná tvorba na Slovensku má dlhoročnú tradíciu a vysokú úroveň, zároveň je aj medzinárodne oceňovaná. Krásna kniha prináša emócie, vedomosti, prináša zážitok estetický i katarzný. Tento ročník je výnimočný najvyšším počtom prihlásených

Zámerom súťaže je zvyšovať kvalitu polygrafického spracovania kníh a ich výtvarnú úroveň a udeľovanie cien je pokračovaním tradície založenej ešte v roku 1965. Hlavným usporiadateľom je kultúrna organizácia BIBIANA – medzinárodný dom umenia pre deti so spoluprácou Ministerstva kultúry SR, Ministerstva školstva, vedy a športu SR, Slovenskej národnej knižnice a Zväzu polygrafie na Slovensku. Do tohto ročníka súťaže prihlásili vydavatelia doteraz najväčší počet, a to 214 kníh. Porota, ktorej predsedom bol Karol Felix – akademický maliar,

diel a tiež poznačený koronakrizou. Našťastie sa porota stretla ešte vo februári, aby sme v týchto dňoch mohli oznámiť ocenené knihy a namiesto slávnostnej ceremónie oznámiť víťazov prostredníctvom internetu.“ vyjadril sa predseda poroty Felix vo videu zverejnenom na internete pri príležitosti vyhlásenia ocenení. Do užšieho výberu sa dostalo 50 kníh, zreteľ sa skládol nielen na objektívne posúdenie kvality typografie, grafickú úpravu, výber materiálu, spôsob väzby a samotné polygrafické spracovanie, ale subjektívne bola hodnotená

knížna ilustrácia, ktorá dotvárala celkový dojem knihy.

Výstava kníh

Knihy sa hodnotili podľa zaradenia do kategórií, a to vedecká a odborná literatúra, krásna literatúra, literatúra pre deti a mládež, učebnice, knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie a študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl. Osobitnou kategóriou bolo udeľenie 7 cien, napríklad cena Ministerstva kultúry SR vydavateľstvu za celkovú výtvarnú a technickú kvalitu knihy bola udelená Spolku sv. Vojtecha v Trnave za knihu autora Dante Alighieri: Božská komédia. Spomeňme ešte školy, ktorých diela získali ocenenia, pričom z viacerých ocenení sa tešili žiaci Súkromnej školy umeleckého priemyslu v Žiline a po jednom ocenení získali žiaci zo Strednej odbornej školy polygrafickej v Bratislave, Akadémie umenia v Banskej Bystrici a Súk-

romnej spojenej školy v Martine. Víťazné knihy sú aktuálne vystavené v BIBIANE, ktorej priestory sú pre verejnosť sprístupnené od 12. mája, alebo si virtuálnu prehliadku výstavy kníh môžete prezrieť na webovej stránke organizácie, výstava potrvá do 5. júla. Na stránke nájdete aj kompletný zoznam víťazných kníh v jednotlivých kategóriách. Víťazom srdečne blahoželáme.

ik

inzercia

Víťazi súťaže „The Excellence in Flexography Awards“

Ocenenie „The Excellence in Flexography Awards“ od medzinárodnej asociácie Flexographic technical association (FTA) má vo flexografickom priemysle prestížne renomé. Tohtoročných víťazov jednotlivých kategórií asociácia oznámila počas prvých troch dní svojho podujatia pod názvom Virtuálne fórum 2020 (Virtual FORUM 2020).

Asociácia sa od svojho vzniku v roku 1958 zameriava na spájanie všetkých členov komunity flexografickej tlače – tlačiarň, dodávateľov, spoločností pôsobiacich v oblasti spotrebiteľských výrobkov, inštitúcií a ďalších, a to poskytovaním príležitostí na zdieľanie technických nápadov a vytváraním priestoru na diskusie o spoločných záujmoch. Zároveň každoročne usporadúva prestížnu súťaž etikiet. Medzinárodná porota posudzovala stovky príspevkov podľa náročných kritérií. Paul Teachout, jeden z hlavných porotcov, vyjadril nadšenie nad ocenenými etiketami, ktoré sú dôkazom o veľkom pokroku v kvalite ich prevedenia. Podotkol, že inovácie vo flexografii ponúkajú mnohé možnosti a je jedno, či to je malý alebo veľký výrobca, všetci ich vedľa využiť a prezentovať, čím sa im otvára cesta k zákazníkovi.

gáciu. Okrem ocenení The Excellence in Flexography Awards sa rozdelili ďalšie ocenenia ako cena za technickú inováciu za rok 2020 (Miraclon, hyb-

ridný softvér), cena za udržateľnosť za rok 2020, ocenenie prezidenta a ocenenie siene slávy. Zo zlatých ocenení stojí za zmienku etiketa na škatulke od mydla Clear Skin, ale i obal na mydlo iTek Packz v kategórii úzkodráhových tlačiarň. Úplný zoznam ocenených etikiet si môžete pozrieť na webových stránkach asociácie.

red

Ocenenia rozdane

V tohtoročnej súťaži asociácia celkovo rozdala 91 ocenení, z toho 32 zlatých, 30 strieborných, 28 bronzových a jedno ocenenie za vlastnú propa-

Color Copy – perfektný papier pre farebnú digitálnu tlač

Color Copy vyrábame už od roku 1989. Rok čo rok. Každý deň. Stále rovnako. A naši zákazníci chcú, aby to tak aj zostalo. Pretože deň čo deň, na pracoviskách po celom svete, zabezpečuje Color Copy skvelé výsledky. **Vždy.** www.colorcopy.com

Okamihy, na ktorých záleží. **Vždy**

